

ΘΕΡΙΝΟΣ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
ΛΑΪΣ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ & ΠΟΛΗ

CINEMA and the CITY

12. —
18.9
2019

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού
και Αθλητισμού

ΤΑΙΝΙΟΘΗΚΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
> ΜΟΥΣΕΙΟ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

ΘΕΡΙΝΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΛΑΪΣ

ΠΕΜΠΤΗ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

- 120.30** **Λισαβόνα / Lisbon Story**, 1994, 103'
Σκηνοθεσία: Wim Wenders

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 13 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

- 120.30** **Το Νακ και πώς να το αποκτήσετε / The Knack and how to get it**, 1965, 85'
Σκηνοθεσία: Richard Lester
- 122.30** **Ο πληροφοριοδότης / The Departed**, 2006, 151'
Σκηνοθεσία: Martin Scorsese

ΣΑΒΒΑΤΟ 14 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

- 120.30** **Μανχάταν / Manhattan**, 1979, 97'
Σκηνοθεσία: Woody Allen
- 122.30** **Η νύχτα / La Notte**, 1961, 122'
Σκηνοθεσία: Michelangelo Antonioni

ΚΥΡΙΑΚΗ 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

- 120.30** **Ρόμα / Fellini's Roma**, 1994, 103'
Σκηνοθεσία: Federico Fellini
- 122.30** **Είμαι περίεργη κίτρινη / I'm curious, Yellow**, 1967, 121'
Σκηνοθεσία: Vilgot Sjöman

ΔΕΥΤΕΡΑ 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

- 120.30** **Τοπ Καπί / Top Kapi**, 1964, 120'
Σκηνοθεσία: Jules Dassin
- 122.30** **Χιροσίμα, αγάπη μου / Hiroshima mon amour**, 1960, 90'
Σκηνοθεσία: Alain Resnais

ΤΡΙΤΗ 17 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

- 120.30** **Delivery**, 2004, 100'
Σκηνοθεσία: Νίκος Παναγιωτόπουλος
- 122.30** **Palombella Rossa**, 1994, 110'
Σκηνοθεσία: Nanni Moretti

ΤΕΤΑΡΤΗ 18 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

- 120.30** **Τα 400 χτυπήματα / 400 Blows**, 1958, 178'
Σκηνοθεσία: Francois Truffaut
- 122.30** **Απ' την άκρη της πόλης**, 1998, 94'
Σκηνοθεσία: Κωνσταντίνος Γιάνναρης

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΗ

Η Ταινιοθήκη της Ελλάδος στο δεύτερο μέρος του αφιερώματος «Κινηματογράφος και πόλη» προβάλλει την πόλη με τη ματιά των δημιουργών (*auteurs*). Τα νεωτερικά ρεύματα του Μεσοπολέμου αποτύπωσαν την αλλοτρίωση της αστικής ζωής, τη διαδικασία που ο Μαξ Βέμπερ είχε αποκαλέσει «σιδερένιο κλουβί της νεωτερικότητας». Αυτή τη φρενίτιδα της αστικής ζωής συνέλαβε με μοναδικό τρόπο ο Τζίγκα Βερτόφ στην αριστουργηματική του ταινία *Ο άνθρωπος με την κινηματογραφική μηχανή* (1929), ταινία στην οποία αποτίει φόρο τιμής ο Βιμ Βέντερς στο *Lisbon story*.

Η αθλιότητα και ο δυναμισμός των πόλεων αναδύονται με το διεισδυτικό βλέμμα των δημιουργών του Νεορεαλισμού, ενώ ο ανήσυχος επίγονός του, το γαλλικό Νέο Κύμα αποφασίζει να πει καθημερινές ιστορίες με καινούργιους τρόπους. Στα *400 Χτυπήματα* (1959) ο Φρανσουά Τρυφώ, αποτυπώνει μια μοναδική περιπλάνηση, στην πόλη (Παρίσι) και στη γραφή σε μια διαδρομή ενηλικίωσης με πικρή γεύση. Ο Αλαίν Ρενέ με την ταινία *Χιροσίμα αγάπη μου* (1960) και με τη βοήθεια του λαμπρού σεναρίου της Μαργκερίτ Ντυράς, βάζει βαθιά το νυστέρι στο ζήτημα της ενοχής, αλλά και της αδυναμίας να αναπαρασταθεί μια καταστροφή, όπως αυτή της Χιροσίμα, με συμβατικές αφηγηματικές τεχνικές. Στην ταινία το σώμα των εραστών συναντά το σώμα της πόλης (Χιροσίμα) σε μια συγκλονιστική διατομή της μνήμης και της Ιστορίας. Την ίδια τεχνική της εικόνας/χρόνου χρησιμοποιεί ο Αντονιόνι για να αποτυπωθεί η κρίση στη σχέση ενός μεγαλοαστικού ζευγαριού και η χαρτογράφηση της σύγχρονης πόλης (Μιλάνο) στη *Νύχτα* (1960).

Σε ποιο ανάλαφρο κλίμα οι τρεις κωμωδίες, *Τοπ Καπί* (1964) του βετεράνου Ζυλ Ντασέν, με τη σαγηνευτική Μελίνα σε μια αστυνομική ιστορία στην Κωνσταντινούπολη, *Το νακ και πώς να το αποκτήσετε* (1965) του Ρίτσαρντ Λέστερ για το ξεσαλωμένο Λονδίνο των '60 και το *Είμαι περίεργη: Κίτρινη* (1967) του Βίλγκοτ Σιόμαν, που πιάνει την περίοδο της ανάδυσης των κινημάτων στην απελευθερωμένη Στοκχόλμη.

Μια οδή στην αγαπημένη του Νέα Υόρκη ενορχηστρώνει ο Γούντι Άλεν στο κλασικό *Μανχάταν* (1979), με τον Γκέρσουιν, τη Μέρυλ Στριπ, τη Μαργκό Χέμινγουεϊ και την Νταϊάν Κίτον να έχουν για πάντα στοιχειώσει τα όνειρά μας. Το 1994 ο Βιμ Βέντερς με το *Lisbon story* και ο Φεντερίκο Φελίνι με το *Ρόμα* υπογράφουν ο ένας, ένα πειραματικό και παιγνιώδες πορτρέτο της Λισαβόνας, και ο άλλος μια σύνθετη ταινία, με πολλά αυτοαναφορικά στοιχεία, στην οποία η μυθοπλασία συναντά το δραματοποιημένο ντοκιμαντέρ με καμβά τη Ρώμη. Την ίδια χρονιά ο Νάνι Μορέτι στην *Palombella Rossa* (1994) περιπλανάται και αυτός στην αιώνια πόλη θέτοντας με τον ξεχωριστό του τρόπο καίρια πολιτικά ερωτήματα.

Το 1998 ο Κωνσταντίνος Γιάνναρης στο *Από την άκρη της πόλης* χρησιμοποιεί την έννοια της queer Ελλάδας για να θέσει τα προβλήματα της μετανάστευσης και των ταυτοτήτων μ έναν αριστοτεχνικό τρόπο.

Στον 21ο αιώνα ο Μάρτιν Σκορσέζε στον *Πληροφοριοδότη* (2006), δίνει μια εξαιρετική ανατομία της διαπλοκής ανάμεσα στο έγκλημα και την αστυνομία στην γοητευτικά φωτογραφημένη Βοστώνη. Το 2004 ο Νίκος Παναγιωτόπουλος με το *Delivery*, βασισμένο στο σενάριο του Μισέλ Φάις, καταβυθίζεται σε μια δαντική περιπλάνηση στην Αθήνα, που βρίσκεται στα πρόθυρα της πιο βαθείας κρίσης.

ΛΙΣΑΒΟΝΑ LISBON STORY

Μυθοπλασία, Γερμανία, 1994, 103',
35mm, Έγχρ., Με ήχο, Αγγλικά -
Πορτογαλικά

Σκηνοθεσία: Wim Wenders
Σενάριο: Wim Wenders
Donata Wendersi
Φωτογραφία: Lisa Rinzler
Μοντάζ: Peter Przygodda
Anne Schnee
Ηθοποιοί: Rüdiger Vogler, Patrick
Bauchau, Teresa Salgueiro
Παραγωγή: Ulrich Felsberg
Paolo Branco, Wim Wenders
Προέλευση κόπιας:
Wim Wenders Stiftung

Ένας γερμανός ηχολήπτης ταξιδεύει μέχρι τη Λισαβόνα για να βοηθήσει το σκηνοθέτη φίλο του να ολοκληρώσει μία ταινία. Καταφθάνοντας όμως στην πόλη συνειδητοποιεί πως ο φίλος του έχει εξαφανιστεί μυστηριωδώς, και ξεκινά την αναζήτησή του. Παρέα με παιδιά της γειτονιάς ανακαλύπτει το μισοτελειώμενο, ασπρόμαυρο φιλμ του σκηνοθέτη, γυρισμένο σε μια παλιά κινηματογραφική μηχανή με μανιβέλα, και αποφασίζει να το ολοκληρώσει, εμπλουτίζοντάς το με τους ήχους της πόλης.

Ο Βέντερς καταφέρνει να συνδυάσει σκέψεις γύρω από τα νέα οπτικοακουστικά μέσα, τα διλήμματα των δημιουργών, την απεικόνιση της άπιαστης πραγματικότητας και ένα ομάζ στον Τσίγκα Βερτόφ και αποτίει φόρο τιμής στους αγαπημένους του σκηνοθέτες, σε μία μαγευτική ταινία δρόμου που μεταφέρει τον θεατή στην καρδιά μιας πόλης που σφύζει από ζωή.

Βίμ Βέντερς / Wim Wenders (1945)

Γερμανός σκηνοθέτης, απόφοιτος της Σχολής Κινηματογράφου του Μονάχου και ιδρυτικό μέλος του κινήματος του Νέου Γερμανικού Κινηματογράφου. Έχει διακριθεί για τις ταινίες *Τα φτερά του Έρωτα* (1987), *Τόσο μακριά, τόσο κοντά!* (1993), *Buena Vista Social Club* (1999) κ.α., ενώ έχει βραβευτεί με σημαντικά βραβεία (Χρυσός Λέοντας, Χρυσός Φοίνικας, βραβείο Φεστιβάλ Κανών Καλύτερου Σκηνοθέτη, BAFTA κ.α.).

PALOMBELLA ROSSA

Μυθοπλασία, Ιταλία - Γαλλία, 1994,
110', DCP, Έγχρ. Με Ήχο,
Ιταλικά - Αγγλικά - Κινεζικά

Σκηνοθεσία: Nanni Moretti
Σενάριο: Nanni Moretti
Φωτογραφία: Giuseppe Lanci
Μοντάζ: Mirco Garrone
Ηθοποιοί: Nanni Moretti, Giovanna
Bozzolo, Sebastiano Nardone
Παραγωγή: Nella Banfi, Angelo
Barbagallo, Nanni Moretti
Προέλευση κόπιας:
Fandango

Ο Μικέλε, άλλερ έγκο του σκηνοθέτη Νάνι Μορέτι, είναι παίκτης στην ομάδα πόλο του Μοντεβέρντε και βουλευτής του ιταλικού κομμουνιστικού κόμματος. Σε ένα αυτοκινητιστικό ατύχημα χάνει τη μνήμη του και κατά τη διάρκεια ενός αγώνα πόλο θα προσπαθήσει να τη ξαναβρεί, χαμένος και μεπερδεμένος ανάμεσα στο παρόν και το παρελθόν και προσπαθώντας να καταλάβει για ποιο λόγο είναι κομμουνιστής.

Η έκτη μεγάλου μήκους ταινία του Νάνι Μορέτι, μια από τις ωραιότερες και πιο πολιτικές κωμωδίες του, εξομολογητική και σε μεγάλο βαθμό αυτοβιογραφική όπως όλα τα φιλμ του, προσφέρει μερικές αξέχαστες εικόνες της «αιώνιας πόλης». Η τελευταία σκηνή μάλιστα είναι γυρισμένη στο Τσίρκο Μάσιμο (Μέγας Ιππόδρομος). Η ταινία υπήρξε υποψήφια για επτά βραβεία David di Donatello και απέσπασε το Nastro d'Argento για το καλύτερο σενάριο.

Νάνι Μορέτι / Nanni Moretti (1953)

Ιταλικής καταγωγής σκηνοθέτης. Έχει σκηνοθετήσει πολλές ταινίες, με σημαντικότερη την ταινία *Το δωμάτιο του γιου μου* (2001), η οποία απέσπασε πλήθος βραβείων. Με τις ταινίες *The Mass Is Ended* (1985), *Η μητέρα μου* (2005), *Ο Αλιγάτορας* (2006) και *Αγαπημένο μου ημερολόγιο* (1993) κέρδισε βραβεία στο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Βερολίνου και το Φεστιβάλ των Κανών.

ΤΟΠ ΚΑΠΙ ΤΟΡΚΑΡΙ

Μυθοπλασία, Η.Π.Α., 1964, 120',
35mm, Έγχρ. Με ήχο, Αγγλικά-
Γαλλικά - Τουρκικά - Γερμανικά -
Ελληνικά - Ιταλικά

Σκηνοθεσία: Jules Dassin
Σενάριο: Μονίτσα Danischewsky,
Eric Ambler (βασισμένο στο
μυθιστόρημα "The Light of Day")
Φωτογραφία: Henri Alekan
Μοντάζ: Roger Dwyre
Ηθοποιοί: Maximilian Schell,
Peter Ustinov, Melina Mercouri
Παραγωγή: Jules Dassin,
Roger Dwyre, Lee Katz
Προέλευση κόπιας:
Park Circus

Η Ελίζαμπεθ Λιπ, απατεώνας διεθνούς κλάσεως, συνεργάζεται με έναν μετρ στις κομπίνες, και στήνει μια συμμορία υπεράνω υποψίας για να ληστέψει έναν σουγιά ανεκτίμητης αξίας από το μουσείο Τοπ Καπί της Κωνσταντινούπολης. Ανάμεσα στα μέλη της συμμορίας είναι ο μικροαπατεώνας Σίμπσον, τον οποίο συλλαμβάνει και εκβιάζει η τουρκική αστυνομία προκειμένου να μεταφέρει πληροφορίες για τις κινήσεις των επίδοξων ληστών.

Η ταινία θεωρείται η πιο διασκεδαστική που μας έδωσε το δίδυμο Νταςέν-Μερκούρη και, παρόλο που δεν θυμίζει ιδιαίτερα το ύφος του σκηνοθέτη, αποτέλεσε σημείο αναφοράς για πολλές μετέπειτα ταινίες του είδους, όπως η *Επικίνδυνη αποστολή*. Όσκαρ β' αντρικού ρόλου για τον Πίτερ Ουστίνοφ και μουσική με την υπογραφή του Μάνου Χατζιδάκι ο οποίος «χρωματίζει» γοητευτικά τη γυρισμένη στις αγορές και τα παλάτια της Πόλης ταινία με ελληνικές και ανατολίτικες μελωδίες.

Ζυλ Νταςέν / Jules Dassin (1911-2008)

Αμερικανός σκηνοθέτης, ηθοποιός και σεναριογράφος. Έζησε για πολλά χρόνια στη Γαλλία και στην Ελλάδα, όπου και πέθανε. Η πρώτη ταινία του *Ριφιφι* (1955) κερδίζει το βραβείο σκηνοθεσίας στο Φεστιβάλ Καννών. Ακολουθούν πολλές επιτυχημένες ταινίες, με την Μελίνα Μερκούρη βασική πρωταγωνίστρια και μούσα του.

ΕΙΜΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΗ: ΚΙΤΡΙΝΗ

JAG ÄR NYFIKEN - EN FILM
I GULTI AM CURIOUS
(YELLOW)

Μυθοπλασία, Σουηδία, 1967, 121', DCP,
Ασπρόμαυρο, Με Ήχο, Σουηδικά

Σκηνοθεσία: Vilgot Sjöman
Σενάριο: Vilgot Sjöman
Φωτογραφία: Peter Wester
Μοντάζ: Wic Kjellin
Ηθοποιοί: Lena Nyman, Vilgot Sjöman,
Börje Ahlstedt
Παραγωγή: Göran Lindgren
Προέλευση κόπιας:
Swedish Film Institute

Σουηδική ταινία που έκανε πάταγο όταν πρωτοπροβλήθηκε, χαρακτηρίστηκε πορνογραφική, αλλά τελικά έγινε σύμβολο της σεξουαλικής απελευθέρωσης. Συνδυάζει τη μυθοπλασία με το ντοκιμαντέρ και αποτελείται από ασύνδετες ιστορίες, με ηρωίδα τη Λένα η οποία κάνει σεξ με τον φίλο της, τριγυρίζει με το ποδήλατό της στην Στοκχόλμη, φαντασιώνεται πως εκδικείται το αντρικό φύλο, κάνει γκάλοπ στο δρόμο σχετικά με τις πολιτικές πεποιθήσεις των Σουηδών.

Εμβόλιμες συνεντεύξεις των Γεφτουσένκο, Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, Ούλοφ Πάλμε, και ένας Έλληνας, ο Ανδρέας Μπέλλης, πίσω από την κάμερα. Βραβείο Καλύτερης Ηθοποιού στη Σουηδία για τη Λένα Νάιμαν, η οποία πρωταγωνίστησε και στην επόμενη ταινία με τίτλο: *Είμαι Περίεργη: Μπλε* (σ.σ. κίτρινο και μπλε είναι τα δυο χρώματα της σουηδικής σημαίας).

Βίλγκοτ Σιόμαν / Vilgot Sjöman (1924 - 2016)

Συγγραφέας, σκηνοθέτης και προσωπικός φίλος του Ίνγκμαρ Μπέργκμαν. Οι ταινίες του ασχολούνται με αμφιλεγόμενα ζητήματα που άπτονται των κοινωνικών τάξεων, της ηθικής και των σεξουαλικών ταμπού. Σημαντικότερες ταινίες του θεωρούνται οι *491* (1964), *I Am Curious (Yellow)* (1967), *I Am Curious (Blue)* (1968).

ΜΑΝΧΑΤΑΝ MANHATTAN

Μυθοπλασία, Η.Π.Α., 1979, 97',
DCP, Ασπρόμαυρο, Με ήχο,
Αγγλικά - Ιταλικά

Σκηνοθεσία: Woody Allen
Σενάριο: Woody Allen,
Marshall Brickman
Φωτογραφία: Gordon Willis
Μοντάζ: Susan E. Morse
Ηθοποιοί: Woody Allen, Diane
Keaton, Meryl Streep, Mariel
Hemingway, Michael Murphy
Παραγωγή: Charles H. Joffe
Προέλευση κόπιας:
Park Circus

Ένας άντρας, μια γυναίκα και ένα παγκάκι με θέα την γέφυρα του Μπρούκλιν. Μια από τις πιο αναγνωρίσιμες σκηνές στην ιστορία του σινεμά, σε μια μαυρόασπρη ταινία φόρο-τιμής του σκηνοθέτη στην αγαπημένη του Νέα Υόρκη, την «πόλη που δεν κοιμάται ποτέ», η οποία φαντάζει σαγηνευτική υπό τους ήχους της τζαζ και της «Γαλάζιας Ραψωδίας» του Τζορτζ Γκέρσουιν. Ο Αϊζακ Ντέιβις, ένας νευρωτικός τηλεοπτικός σεναριογράφος, αποφασίζει να κληρονομήσει το όνειρό του ως συγγραφέας. Τα φτιάχνει με μια δεκαεπτάχρονη μαθήτριά, όμως την εγκαταλείπει για μια χειραφετημένη διανοούμενη, την ερωμένη του παντρεμένου καλύτερού του φίλου.

Το «Μανχάταν», μια από τις μεγαλύτερες εισπρακτικές επιτυχίες του Γούντι Άλλεν, και για κάποιους η καλύτερή κωμωδία του, σήμερα έχει μια θέση στη Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου. Την φωτογραφία υπογράφει ο σπουδαίος Γκόρντον Γουίλις («Ο Νονός»).

Γούντι Άλλεν / Woody Allen (1935)

Αμερικανός σκηνοθέτης, σεναριογράφος και ηθοποιός, με ιδιαίτερα εκφραστικό ύφος και πλήθος επιτυχημένων ταινιών στο ιστορικό του. Κάνει το σκηνοθετικό ντεμπούτο του με την ταινία *What's Up, Tiger Lily?* (1966), ενώ ακολουθούν οι επιτυχίες *Νευρικός εραστής* (1977), *Match Point* (2005), *Μεσάνυχτα στο Παρίσι* (2011) κ.π.α. Έχει τιμηθεί με τέσσερα βραβεία Όσκαρ, εννέα BAFTA, τρεις Χρυσές Σφαίρες, και πλήθος άλλων.

ΧΙΡΟΣΙΜΑ, ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ HIROSHIMA MON AMOUR

Μυθοπλασία, Γαλλία - Ιαπωνία,
1960, 90', DCP, Ασπρόμαυρο,
Με ήχο, Γαλλικά - Ιαπωνικά - Αγγλικά

Σκηνοθεσία: Alain Resnais
Σενάριο: Marguerite Duras
Φωτογραφία: Michio Takahashi,
Sacha Vierny
Μοντάζ: Jasmine Chasney,
Henri Colpi, Anne Sarraute
Ηθοποιοί: Emmanuelle Riva,
Eiji Okada
Παραγωγή: Emmanuelle Riva,
Eiji Okada
Προέλευση κόπιας:
Strada Films

Μια γαλλίδα ηθοποιός στην ανοικοδομημένη Χιροσίμα ζει έναν τρελό, σύντομο έρωτα με έναν γιαπωνέζο αρχιτέκτονα με τον οποίο περιπλανιούνται σε διάφορες τοποθεσίες της πόλης. Ταυτόχρονα, αναπολεί στιγμές από το τραυματικό παρελθόν της: τον δεσμό της με έναν γερμανό στρατιώτη στην περίοδο της Κατοχής και την ταπείνωση που υπέστη κατά τη διάρκεια της απελευθέρωσης.

Η ταινία, σε σενάριο της Μαργκερίτ Ντυράς (που απέσπασε υποψηφιότητα για Όσκαρ), σηματοδοτεί το πέρασμα του Αλέν Ρενέ από το ντοκιμαντέρ στη μυθοπλασία.

Ορόσημο του γαλλικού Νέου Κύματος, θεωρείται κορυφαία κινηματογραφική αποτύπωση της σχέσης προσωπικής και συλλογικής μνήμης, καθώς ο Αλέν Ρενέ, μέσα από μια πρωτοποριακή αφήγηση με συνεχείς εναλλαγές παρόντος-παρελθόντος, υπενθυμίζει στον θεατή πως ο εαυτός μας και η ιστορία μας δεν είναι δυο εντελώς διαφορετικά πράγματα.

Αλέν Ρενέ / Alain Resnais (1922 - 2014)

Γάλλος σκηνοθέτης. Απόφοιτος της Ανωτάτης σχολής Κινηματογράφου της Γαλλίας και διακριτικό μέλος της Nouvelle Vague. Έγινε γνωστός με τις ταινίες *Χιροσίμα, Αγάπη μου* (1959), *Ο θεός μου από την Αμερική* (1980), *Same Old Song* (1997). Έχει κερδίσει συνολικά 56 βραβεία, μεταξύ των οποίων μια Χρυσή Σφαίρα, τέσσερα βραβεία στο Φεστιβάλ Βερολίνου, ένα BAFTA κ.ά.

ΤΟ ΝΑΚ ΚΑΙ ΠΩΣ ΝΑ ΤΟ ΑΠΟΚΤΗΣΕΤΕ

THE KNACK... AND HOW TO GET IT

Μυθοπλασία, Ηνωμένο Βασίλειο, 1965, 84', 35mm, Ασπρόμαυρο, Με ήχο, Αγγλικά

Σκηνοθεσία: Richard Lester
Σενάριο: Charles Wood, Ann Jellicoe (play)
Φωτογραφία: David Watkin
Μοντάζ: Antony Gibbs
Ηθοποιοί: Rita Tushingham, Ray Brooks, Michael Crawford, Donal Donnelly
Παραγωγή: Leigh Aman, Michael Deeley, Oscar Lewenstein
Αποκατάσταση: Mediaset
Προέλευση κόπιας: Park Circus

Ο κουλ και σοφιστικέ Τόλεν μονοπωλεί το φλερτ στις γυναίκες, ενώ ο αφελής και αδέξιος Κόλιν, προσπαθεί απεγνωσμένα να τα καταφέρει. Όταν όμως ο Κόλιν ερωτεύεται μια αγνή επαρχιωτοπούλα, ο Τόλεν σπεύδει να την κατακτήσει για δικό του λογαριασμό. Θα μπορέσει ο Κόλιν να αποκτήσει το «νακ», το ανεξήγητο αυτό χάρισμα που διαθέτει ο συγκάτοικός του, και να κερδίσει αυτήν τη μάχη;

Απολαυστική ταινία για το σεξ και τον έρωτα στο Λονδίνο της δεκαετίας του '60 και των swinging sixties, που σφύζει από ζωντάνια, ένταση και χιούμορ. Σήμερα θεωρείται ένα αριστούργημα μοντέρνας αισθητικής της εποχής της, με σουρεάλ στοιχεία, κωμικά γκαγκ του βωβού σινεμά και την αξέχαστη μουσική του Τζον Μπάρι. Ο Ρίτσαρντ Λέστερ (γνωστός για τις ταινίες του με τους Beatles) απέσπασε τον Χρυσό Φοίνικα στο Φεστιβάλ Καννών (1965)

Ρίτσαρντ Λέστερ / Richard Lester (1932)

Ένας από τους σημαντικότερους σκηνοθέτες της δεκαετίας του '60, που δραστηριοποιείται στην Αγγλία. Έγινε γνωστός από την συνεργασία του με τους Μπητλς, αλλά και από την σκηνοθεσία επεισοδίων της σειράς Σούπερμαν (1981, 1983). Έχει κερδίσει πολλά βραβεία (BAFTA, Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Βερολίνου κ.α.).

ΤΑ 400 ΧΤΥΠΗΜΑΤΑ

LES QUATRE CENTS COUPS

Μυθοπλασία, Γαλλία, 1959, 93' DCP, Ασπρόμαυρο, Με ήχο

Σκηνοθεσία: François Truffaut
Σενάριο: François Truffaut, Marcel Moussy
Φωτογραφία: Henri Decaë
Μοντάζ: Marie-Josèphe Yoyotte
Μουσική: Jean Constant
Παραγωγή: Les Films Du Carrosse
Ηθοποιοί: Jean-Pierre L  aud, Albert Rémy, Claire Maurier
Προέλευση / Αποκατάσταση: MK2

Ο Αντουάν Ντουανέλ, ένας 13χρονος μαθητής που έρχεται καθημερινά αντιμέτωπος με την αδιαφορία των γονιών του και το απολυταρχικό σύστημα του σχολείου του, οδηγείται σε αντισυμβατική συμπεριφορά και, τελικά, σε αναμορφωτήριο από το οποίο επιχειρεί να αποδράσει, φτάνοντας στην πολυπόθητη για εκείνον θάλασσα, την ελευθερία της οποίας ονειρεύεται. Ο εγκλωβισμένος έφηβος προσπαθεί να διαφύγει στους δρόμους του Παρισιού χαρτογραφώντας την πόλη, μέσα σε μια ειλικρινή ασπρόμαυρη αποτύπωσή της, μέσα από τα μάτια του Τρυφώ.

Με την πρώτη του μόλις μεγάλου μήκους αυτοβιογραφική ταινία, ο Τρυφώ εγκαινιάζει τη Νουβέλ Βαγκ, σε μια κινηματογραφική γραφή ποιητικού ρεαλισμού. Στο πρόσωπο του δεκατριάρχονου τότε πρωταγωνιστή Ζαν-Πιερ Λεό, με τον οποίο θα συνεργαστεί σε ακόμη τέσσερις ταινίες, θα συναντήσει το κινηματογραφικό του alter ego.

Φρανσουά Τρυφώ / François Truffaut (1932-1984)

Γάλλος σκηνοθέτης, κριτικός κινηματογράφου, σεναριογράφος, παραγωγός και ηθοποιός. Με την ταινία Τα 400 Χτυπήματα (1959) καθιερώνεται ως 'ηγέτης' του κινήματος Nouvelle Vague, και από τις ταινίες που ακολουθούν Αμερικάνικη Νύχτα (1973), Αμαρτωλές Σχέσεις (1964) κ.α. κερδίζει μια σειρά βραβείων Όσκαρ, BAFTA και Φεστιβάλ Καννών.

ROMA

FELLINI' S ROMA

Μυθοπλασία, Ιταλία, Γαλλία, 1972, 119', DCP, Έγχρ., Με ήχο, Ιταλικά - Αγγλικά

Σκηνοθεσία: Federico Fellini
Σενάριο: Federico Fellini, Bernardino Zapponi
Φωτογραφία: Giuseppe Rotunno
Μοντάζ: Ruggero Mastroianni
Ηθοποιοί: Federico Fellini, Peter Gonzales, Fiona Florence
Παραγωγός: Turi Vasile
Προέλευση κόπιας: Park Circus

Εμβληματική ταινία-ντοκουμέντο για την Ρώμη, δια χειρός Φεντερίκο Φελίνι, ο οποίος κατορθώνει να αποδώσει όλη τη μεγαλοπρέπεια και την ομορφιά της αιώνιας πόλης. Είναι δομημένη σε επεισόδια, καθένα από τα οποία χρησιμοποιεί και από ένα διαφορετικό αφηγηματικό ύφος. Το 1939, ένας νεαρός φτάνει στο Στατσίονε Τέρμινι της Ρώμης. Πηγαίνει για να μείνει στην πολυπληθή οικογένεια Παλότα και το βράδυ τρώει σε μια τρατορία. Ο Φελίνι κινηματογραφεί τους γραφικούς τύπους και τα παράξενα της πόλης. Αναμνήσεις και φαντασία εναλλάσσονται σε ένα φιλμ που ακροβατεί στα όρια του ρεπορτάζ, της μυθοπλασίας, της αυτοβιογραφίας και του δραματοποιημένου ντοκιμαντέρ. Τα προπολεμικά χρόνια, η σύγχρονη Ρώμη του κυκλοφοριακού κομπούζιου και της μόλυνσης, οι ξέφρενες νύχτες, τα αγάλματα και οι πόρνες, οι τουρίστριες και οι ζιγκολό, οι ανασκαφές του μετρό, η Ρώμη του Βατικανού αλλά και των καλλιτεχνών και των μοτοσικλετιστών.

Φεντερίκο Φελίνι / Federico Fellini (1920-1993)

Ιταλός σκηνοθέτης και σεναριογράφος. Έχει κερδίσει 4 φορές το Όσκαρ Καλύτερης Ξενογλωσσης Ταινίας για τις ταινίες *La Stránτα* (1956), *Οι νύχτες της Καμπύρια* (1957), *8 ½* (1963) και *Θυμάμαι* (1974). Έχει προταθεί 4 φορές για Όσκαρ Σκηνοθεσίας, έχει κερδίσει το Χρυσό Φοίνικα στο Φεστιβάλ των Καννών και το Χρυσό Λέοντα στο Φεστιβάλ Βενετίας. Παράλληλα έχει βραβευτεί 3 φορές από την Ένωση Κριτικών της Νέας Υόρκης. Το 1993 του απονεμήθηκε τιμητικό Όσκαρ για το σύνολο του έργου του από την Αμερικανική Ακαδημία Κινηματογράφου.

Ο ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΔΟΤΗΣ

THE DEPARTED

Μυθοπλασία, Η.Π.Α. 2006, 151', 35mm, Έγχρ., Με ήχο, Αγγλικά

Σκηνοθεσία: Martin Scorsese
Σενάριο: William Monahan
Φωτογραφία: Michael Ballhaus
Μοντάζ: Thelma Schoonmaker
Ηθοποιοί: Leonardo DiCaprio, Matt Damon, Jack Nicholson, Mark Wahlberg, Martin Sheen, Ray Winstone, Vera Farmiga, Alec Baldwin
Παραγωγός: Doug Davison
Προέλευση κόπιας: Park Circus

Στην γυρισμένη στη Βοστώνη γκανγκστερική αυτή ταινία του Μάρτιν Σκορσέζε, που τελικά του χάρισε ένα όσκαρ, ο Σάλιβαν, ανερχόμενος αστυνομικός, είναι στην πραγματικότητα πληροφοριοδότης του αρχιμαφιόζου Κοστέλο, αρχηγού του υπόκοσμου της Βοστώνης. Ταυτόχρονα, ένας νεαρός μπράβος του Κοστέλο, ο Κόστιγκαν, είναι μυστικός αστυνομικός. Όταν γίνεται αντιληπτό ότι υπάρχει πληροφοριοδότης, οι ζωές των δύο ανδρών κινδυνεύουν θανάσιμα.

Η ταινία, ριμέικ της ασιατικής επιτυχίας «Infernal Affairs», και γυρισμένη στη δομή χριστιανικής παραβολής, αποτελεί ένα σχόλιο του Σκορσέζε πάνω στη φύση του Κακού, στην Αμερική της βίας, της διαφθοράς και της ρουφιανιάς. Άλλο ένα δείγμα της σκηνοθετικής βιρτουοζιτέ του μεγάλου αμερικανού σκηνοθέτη.

Μάρτιν Σκορσέζε / Martin Scorsese (1942)

Αμερικανός σκηνοθέτης, σεναριογράφος και παραγωγός. Θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους σκηνοθέτες της γενιάς του. Ασχολείται κυρίως με θέματα όπως η ιταλο-αμερικανική ταυτότητα, τα καθολικά πρότυπα όπως η ενοχή και η σωτηρία, η παλικαριά και η βία. Έχει πλήθος ταινιών στο ενεργητικό του, όπως ο *Ταξίτζής* (1976), το *Οργισμένο Είδωλο* (1980), τα *Καλά Παιδιά* (1990). Έχει βραβευτεί από την Ένωση Αμερικανών Σκηνοθετών και έχει κερδίσει Όσκαρ, Χρυσή Σφαίρα και BAFTA. Επίσης είναι ιδρυτής του World Cinema Foundation και πρόεδρος στο Film Foundation.

DELIVERY

Μυθοπλασία, Ελλάδα, 2004,
100', 35 mm, Έγχρ., Με ήχο,
Ελληνικά

Σκηνοθεσία: Νίκος Παναγιωτόπουλος
Σενάριο: Μισέλ Φάις, Νίκος Παναγιωτόπουλος
Φωτογραφία: Κωστής Γκίκας
Μοντάζ: Γιώργος Τριανταφύλλου
Ηθοποιοί: Θάνος Σαμαράς, Αλεξία Καλτσίκη, Δημήτρης Ήμελλος, Σπύρος Σταυρινίδης,
Παραγωγή: Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου, NEW STAR, EPT A.E, Marianna Films, GRAAL S.A
Προέλευση κόπιας: Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου

Ένας νεαρός διανομέας πίτσας, αλωνίζει την Αθήνα του περιθωρίου και γίνεται μάρτυρας των εξομολογήσεων των θαμώνων της. Ο Νίκος Παναγιωτόπουλος, σε μια από τις καλύτερες ταινίες του, στρέφει το βλέμμα του σε εκείνο το κομμάτι της Αθήνας που οι περισσότεροι αποφεύγουν να κοιτάζουν. Ο αινιγματικός, αμίλητος πρωταγωνιστής του, έρχεται από το πουθενά και συναναστρέφεται ανθρώπους που δεν ελπίζουν πια σε τίποτα. Κινείται στην Αθήνα της νύχτας, των μεταναστών, της βίας και των ναρκωτικών, στην Αθήνα της απελπισίας όπου άστεγοι κοιμούνται σε χαρτόκουτα και πεινασμένοι ψάχνουν στα σκουπίδια. Χαράζει τη δική του πορεία, και για λίγο ελπίζει, μέχρι το συγκλονιστικό φινάλε. Η αφτιασίδωτη Αθήνα ωστόσο είναι ο πραγματικός πρωταγωνιστής της ταινίας του Νίκου Παναγιωτόπουλου: η πόλη και οι αφανείς «ήρωές» της, που ενσαρκώνουν ιδανικά τα πρόσωπα που επέλεξε ο σκηνοθέτης.

Νίκος Παναγιωτόπουλος / Nikos Panagiotopoulos (1941-2016)

Ο Νίκος Παναγιωτόπουλος γεννήθηκε στην Μυτιλήνη. Σπούδασε σκηνοθεσία κινηματογράφου στην Αθήνα και στο Παρίσι όπου έζησε από το 1960 έως το 1973 που επέστρεψε στην Αθήνα. Από το 1974 μέχρι τον θάνατό του, σκηνοθέτησε, με ξεχωριστό αφηγηματικό στυλ, ταινίες που διακρίθηκαν σε διεθνή φεστιβάλ και έχουν τιμηθεί με σημαντικές διακρίσεις. Στις γνωστότερες ταινίες του συγκαταλέγονται *Τα χρώματα της Ιριδος*, *Οι τεμπέληδες της εύφορης κοιλάδας*, *Αυτή η νύχτα μένει* και *Αθήνα-Κωνσταντινούπολη*.

H NYXTA

Μυθοπλασία, Ιταλία - Γαλλία, 1961,
122', DCP, Ασπρόμαυρο, Με ήχο

Σκηνοθεσία: Michelangelo Antonioni
Σενάριο: Michelangelo Antonioni, Ennio Flaiano, Tonino Guerra
Φωτογραφία: Gianni Di Venanzo
Μοντάζ: Eraldo Da Roma
Μουσική: Giorgio Gaslini
Παραγωγή: Nepi Film, Sofitedip, Silver Film
Ηθοποιοί: Marcello Mastroianni, Jeanne Moreau, Monica Vitti, Bernhard Wicki
Προέλευση κόπιας: Istituto Luce Cinecittà S.r.l., Movie Time

Ένα παντρεμένο ζευγάρι σε κρίση πρωταγωνιστεί στο δεύτερο μέρος της τριλογίας του Αντονιόνι (*Περιπέτεια*, *Νύχτα*, *Έκλειψη*), που διαδραματίζεται στο Μιλάνο του '60 -μια πόλη που αλλάζει, γίνεται μοντέρνα, αλλά ψυχρότερη, όπως και η σχέση των ηρώων. Ο Τζιοβάνι και η Λίντια, δύο ευκατάστατοι αστοί, επισκέπτονται έναν ετοιμοθάνατο φίλο και στη συνέχεια πηγαίνουν σ' ένα κοσμικό πάρτι. Καθώς η νύχτα βαθαίνει, γίνεται όλο και πιο φανερή η απουσία επικοινωνίας ανάμεσά τους, η κόπωση και η αδιαφορία που έχει διαβρώσει τη σχέση τους. Παγερή ατμόσφαιρα, λίτοτητα, αφήγηση που περιορίζεται στα απολύτως απαραίτητα, αργός ρυθμός -μια ατμόσφαιρα που αναδεικνύει την κενότητα των ανθρωπίνων σχέσεων σε μια ταινία που ταυτίστηκε όσο καμία με την έλλειψη επικοινωνίας του ζεύγους στη σύγχρονη κοινωνία. Χρυσή Άρκτος στο Φεστιβάλ Βερολίνου 1961 για τον στυλίστα Αντονιόνι, ο οποίος δικαίως χαρακτηρίστηκε ο «ποιητής της αστικής αποξένωσης».

Μικελάντζελο Αντονιόνι / Michelangelo Antonioni (1912-2007)

Ιταλός σκηνοθέτης, σεναριογράφος και παραγωγός. Γνωστός από την *Τριλογία της Αποξένωσης* με τις ταινίες *L'avventura* (1960), *La Notte* (1961) και *L'Eclisse* (1962) αλλά και από τις αγγλόφωνες ταινίες *Blow Up* (1966) και *The Passenger* (1975). Στο ενεργητικό του έχει πλήθος βραβείων και υποψηφιοτήτων μεταξύ των οποίων το Jury Prize στο Φεστιβάλ των Καννών, το Χρυσό Λέοντα και το FIPRESCI Prize. Είναι ένας από τους μόλις τρεις σκηνοθέτες που έχουν κερδίσει Χρυσό Φοίνικα, Χρυσό Λέοντα και Χρυσή Άρκτο και ο μοναδικός που έχει κερδίσει εκτός από αυτά τα τρία και τη Χρυσή Λεοπάρδαλη.

→

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΡΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

FROM THE EDGE OF THE CITY

Μυθοπλασία, Ελλάδα, 1998, 94,
35mm, Έγχρ., Με ήχο, Ελληνικά,
Ρωσικά

Σκηνοθεσία : Κωνσταντίνος Γιάνναρης
Σενάριο : Κωνσταντίνος Γιάνναρης
Φωτογραφία : Γιώργος
Αργυροπλιόπουλος
Μοντάζ : Ιωάννα Σπηλιοπούλου
Ηθοποιοί: Στάθης Παπαδόπουλος,
Δημήτρης Παπουλίδης
Θεοδώρα Τζήμου
Παραγωγή
Αναστάσιος Βασιλείου
Διονύσης Σαμιώτης
Πρόελευση κόπιας:
Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου

Ο δεκαοκτάχρονος Σάσια και οι μικρότεροι σε ηλικία φίλοι του, Ρωσοπόντιοι μετανάστες από το Καζακστάν, ζουν στο Μενίδι, στο περιθώριο της ελληνικής κοινωνίας, ονειρεύονται να κατακτήσουν τη μεγάλη πόλη που απλώνεται προκλητική στα πόδια τους, αλλά νιώθουν αποκλεισμένοι στη νέα τους πατρίδα. Πλάκες στη γειτονιά, βόλτες στους οίκους ανοχής, μικροκλοπές, ψωμιστήρι στην Ομόνοια, ναρκωτικά. Όμως οι ζωές των παιδιών, οι αξίες που κουβαλάνε και οι δεσμοί αίματος που τους ενώνουν, καταρρέουν όταν έρχονται σε επαφή με τον ανελέητο κόσμο που με τόση ορμή ξεκίνησαν από την άκρη της πόλης να κατακτήσουν... Ο Κωνσταντίνος Γιάνναρης επέλεξε αντί για επαγγελματίες ηθοποιούς ερασιτέχνες Ρωσοπόντιους και το αποτέλεσμα τον δικαίωσε. Η ταινία, ορόσημο στην φιλμογραφία του, του χάρισε το δεύτερο βραβείο καλύτερης ταινίας στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης το 1998.

Κωνσταντίνος Γιάνναρης / Konstantinos Giannaris (1959)

Ξεκίνησε την κινηματογραφική σταδιοδρομία του στην Αγγλία, όπου και σπούδασε. Η πρώτη μεγάλου μήκους ταινία του *Κοντά στον Παράδεισο* γυρίστηκε στο Λονδίνο. Η ταινία *Από την άκρη της πόλης* εκτόξευσε την καριέρα του και ακολούθησαν, μεταξύ άλλων, ο *Όμηρος* και το *Ξύπνημα της Άνοιξης*. Οι ταινίες του έχουν προβληθεί σε μεγάλα διεθνή κινηματογραφικά φεστιβάλ και forums κι έχουν αποσπάσει πλήθος βραβείων.

Υπεύθυνη προγράμματος:
Μαρία Κομνηνού

Συντονισμός & οργάνωση
παραγωγής αφιερώματος:
Κατερίνα Κουτσογιαννάκη

Επιμέλεια κινηματογραφικού προγράμματος:
Νίνα Βελιγράδη
Φαίδρα Παπαδοπούλου

Υπεύθυνη γραφείου τύπου
και επικοινωνίας:
Ευάννα Βενάρδου

Βοηθός γραφείου τύπου
Στέφανος Μίνογλου

Υπεύθυνη Βιβλιοθήκης-Αρχείου
Κατερίνα Γεωργίου

Υπεύθυνη φιλοξενίας-δημόσιες σχέσεις:
Ελίζα Σόρογκα

Υπεύθυνος για την παραγωγή
πληροποτικού σποτ:
Νίκος Μύρτου

Υπεύθυνος για την παραγωγή
ραδιοφωνικού σποτ:
ρ/σ στο Κόκκινο

Υπεύθυνος για την υποστήριξη
της παραγωγής:
Τάσος Αδαμόπουλος

Συντονιστής κίνησης των ταινιών:
Μανώλης Μελισσοουργός

Μηχανικός προβολών:
Γιώργος Δενδραλιδής

Υπεύθυνη γραφείου διοίκησης:
Σμάρω Σταυρόπουλου

Οικονομικό τμήμα:
Βασίλης Μπίμπας

Μετάφραση/Υποτιτλισμός:
«Νεανικό Πλάνο - Subtitles»

Γενική υπεύθυνη μετάφρασης/υποτιτλισμού:
Κατερίνα Ζαμπέλη

Υπεύθυνος μετάφρασης/
υποτιτλισμού αφιερώματος:
Παντελής Παντελόγλου

Επιμέλεια κειμένων εντύπου:
Μαρία Κομνηνού
Ευάννα Βενάρδου
Φαίδρα Παπαδοπούλου

Δημιουργική εικόνα &
σχεδιασμός εντύπου:
Β. Αβραμοπούλου, A4 Art Design

Εκτυπώσεις:
Γ. Κωστόπουλος

Ψηφιακές εκτυπώσεις:
Cloudprint IKE

Ευχαριστούμε πολύ για την ευγενική συμμετοχή και τις εισηγήσεις τους:
Σπύρο Αρσένη, Μαρία Γαβαλά, Τάσο Γουδέλη, Τίνα Μανδηλαρά, Αντώνη Μπισκοίτη

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΤΑΙΝΙΟΘΗΚΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
> ΜΟΥΣΕΙΟ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

ΤΑΙΝΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ιερά Οδός 48 & Μεγ. Αλεξάνδρου,
Μετρό Κεραμεικός

#tainiothikigr

- ΤαΙνιοθήκη της Ελλάδος/Greek Film Archive
- ΤαΙνιοθήκη της Ελλάδος
- ΤαΙνιοθήκη της Ελλάδος @tainiothikigr
- ΤαΙνιοθήκη της Ελλάδος

www.tainiothiki.gr